

Tulevaisuuden sote-keskus -hanke

I-VAIHEEN LOPPURAPORTTI

Kuva: SavoGrow Oy

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

POS
SOTE POSOTE20
TE2

Olemme oppineet, että kaikessa uudistamisessa on edettävä ihmisten kokoisilla asioilla, ihmisten tahtiin. Narulla ei voi työntää. Opimme, että silloin olemme onnistuneet, kun työparinamme ovat käytännön ammattilaiset ja oppaanamme asiakkaat.

Minna Rytönen
Hankepääällikkö

Minkä matkan olemme kulkeneet?

Pohjois-Savon hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Kaikki oli vielä täysin auki, kun vuonna 2020 aloitimme Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen I vaiheen yhdessä 19 kunnan, 7 terveydenhuollon organisaation ja 13 sosiaalihuollon organisaation kanssa.

Pohjois-Savon kipukohtat sekä palvelujen kehittämistarve ja painopisteet jaoin yhteisesti. Se mitä, miten ja mihin konkreettisia toimenpiteitä oli tarpeen kohdentaa jakautui alueella eri tavoin kunkin organisaation tilanteen mukaan. Yhteinen suunta oli kuitenkin selkeä: että lapset, nuoret, perheet, työkäiset ja ikääntyvät saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja sujuvasti yhdellä yhteydenotolla.

Näistä lähtökohdista aloimme rakentaa pohjaa alueellisesti ja laadullisesti yhtenäisille sosiaali- ja terveystalouksille Pohjois-Savossa.

Kuva: SavoGrow Oy

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa (2020–2022) kehittämiskokonaisuudet rakentuivat kansallisten hyötytavoitteiden suuntaisesti neljään työpakettiin: **Saatavuus, Ennaltaehkäisy, Laatu ja Vaikuttavuus, Monialaisuus ja Yhteentoimivuus.**

Keskityimme menetelmien, toimintamallien ja digitaalisten ratkaisujen, tilannekuvien ja kartoitusten tuottamiseen sekä mallintamiseen. Teimme työtä yhteiskehittämällä ja palvelumuotoilun keinoin, yhdessä ammattilaisten ja asiakkaiden kanssa. Toimintamallien pohjalta käynnistimme paikallisia pilotteja ja vahvistimme henkilöstön osaamista menetelmien haltuun otossa. Kehittäjät verkostoituivat hyvinvointialueitasoisesti yhteisen ymmärryksen ja näkymän aikaansaamiseksi.

Palvelujen saatavuuden parantamiseksi saimme lisää tietoa sotekeskuksen sujuvan vastaanottotoiminnan pullonkaloista, etävastaanottojen ja jalkautuvien käytäntöjen mahdollisuuksista ja toteutustavoista sekä toimivista monialaisen tiimityön ja työpari työn käytännöistä. Lisäksi tuotimme konkreettisen toimintamallin kotisairaaloiminnan toteuttamiseksi harvaan asutulle alueelle. Tästä kokonaisuudesta vastasivat Ylä-Savon sote, Kysteri ja Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä.

Toimme osallisuus- ja järjestöyhteistyötä näkyväksi ja edistimme sitä kaikkien työpakettien sisällä läpileikkaavana teemana.

Ennaltaehkäisevän painotuksen parantamiseksi keskityimme näyttöön perustuvien psykososiaalisten menetelmien, vanhemmuutta tukevien ja elintapaohjauksen menetelmien käyttöönoton edistämiseen hyvinvointialueen laajuisesti. Merkittävää oli, että nuorten mielenterveyden tueksi IPC menetelmän käyttö laajeni koko hyvinvointialueelle oppilashuollon käyttöön. Ennaltaehkäisevän työn tueksi tuotimme myös sisältökuvauksia sähköisiin palveluihin sekä mallit puheeksi ottamiseen ja sote-työparityöhön. Lisäksi tuotimme mittareita ja sisältöjä väestön hyvinvointitiedon tuottamiseksi ennaltaehkäisevän työn ja tiedolla johtamisen tueksi. Tästä kokonaisuudesta vastasi Siilinjärven kunta.

Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi jalkautimme hoitoketjuja. Otimme haltuun paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tilannekuvan ja tuotimme monialaisen tiimimallin asiakkaiden kokonaisvaltaisen tuen- ja palvelutarpeeseen vastaamiseksi.

Lisäksi vahvistimme tiedolla johtamisen mahdollisuuksia vahvistamalla sosiaalihuollon tietopohjaa ja tuottamalla indikaattorit perhekeskustoimintaan. Rakenteellisen sosiaalityön kehittämistä toteutimme tiiviissä yhteistyössä Itä-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa. Tästä kokonaisuudesta vastasi Varkauden kaupunki. »

Toimme osallisuus- ja järjestöyhteistyötä näkyväksi ja edistimme sitä kaikkien työpakettien sisällä läpileikkaavana teemana. Testasimme kehittämistyössä osallisuustyökaluja, jotka kokosimme osallisuuden edistämisen työkalupakkiin. Toteutimme alueella laajan asiakaskyselyn, jota hyödynnettiin palvelujen kehittämistyössä ja hyvinvointialueen osallisuustoimenpiteiden suunnittelussa. Laadimme osallisuusohjelman ja järjestöyhteistyön ohjeen laajana verkostoyhteistyönä osana hyvinvointialueen valmistelutyötä. Teimme monikanavaista ja -muotoista verkosto-, vaikuttamis- ja informaatiotyötä aktiivisesti järjestöyhteistyön vahvistamiseksi ja toimintojen integroitumisen tueksi osaksi asiakkaan palveluprosesseja.

Palvelujen yhteentoimivuus ja monialaisuus keskittyi monialaisen yhteistyön ja tiimityömallin määrittelyyn ja pilottien käynnistämiseen sekä konsultaatiokäytäntöjen sujuvoittamiseen sote- ja perhekeskuksessa. Edistimme ikääntyvien palveluissa kotiin vietäviä palveluja sekä otimme käyttöön muistihäiriöpotilaan palvelupolun ja uusia palvelukanavia asiakasneuvontaan. Lisäksi tuotimme Itä-Suomen yliopiston toimesta laajan selvityksen yhteensovittavan johtamisen edellytyksistä hyvinvointialueellamme. Tästä kokonaisuudesta vastasi Kuopion kaupunki.

Kustannusten kasvu hidastuu, kun tuottavuus ja vaikuttavuus paranevat ja menot pysyvät tavoitellussa tasossa. Näillä toimenpiteillä ei suoraan vaikuteta kustannuksiin, mutta tulevaisuudessa niiden suuntaiselta toiminnalta odotamme merkkejä siitä, että ainakin välillisesti voidaan vaikuttaa niihin tekijöihin, joista kustannuksia muodostuu.

Olemme oppineet, että kaikessa uudistamisessa on edettävä ihmisten kokoisilla asioilla, ihmisten tahtiin. Narulla ei voi

työntää. Opimme, että silloin olemme onnistuneet, kun työparinamme ovat käytännön ammattilaiset ja oppaanamme asiakkaat. Tunnistimme, että hankkeessa on oltava herkkänä toimintaympäristön muutoksille ja mahdollisuuksille.

On tunnistettava ihmisten valmiudet ja vahvuudet ja annettava tilaa ottaa vastaan asioita omaan tahtiin. On oltava valmis muuttamaan suuntaa ja päästämään irti alkuperäisistä suunnitelmista, jos ne eivät toimi. On oltava valmis hakeutumaan verkostoihin, sanomaan mielipiteensä ja luomaan visioita. On toimittava kannustavasti ja toisen työtä arvostaen. Opimme, että työnimu on kova ja itsestäkin täytyy muistaa pitää huolta.

Kaikki ensimmäisen vaiheen työ pohjusti hankkeen toista vaihetta (2022–2023), jossa edelleen syvensimme ymmärrystä hyvinvointialueen palvelujen nykytilasta ja laajensimme tuotettujen mallien käyttöönottoa ja pilottien toteuttamista koko hyvinvointialueelle.

Tällä hetkellä pilotit ovat täydessä vauhdissa. Ymmärrystä asiakas- ja työntekijäkokemuksista sekä toimivista käytännöistä ja niiden

hyödyistä alkaa kertyä. Systemaattisen kehittämisen jatkumo toteutuu, kun Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen kehittämistyön tuotokset ja opit siirtyvät ja jalostuvat edelleen Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hankkeessa.

Kaikesta tästä saamme kiittää valtavan työpanoksen, osaamisensa ja asiantuntemuksensa antaneita kehittämistyön ammattilaisia, joiden kanssa tätä matkaa on ollut ilo yhdessä kulkea ja oppia.

Minna Rytönen

Hankepäällikkö

Työpakettien vastuhenkilöt & organisaatiot

SAATAVUUS

Anssi Uutela
Ylä-Savon sote

Eija Jestola
Ylä-Savon sote

ENNALTAEHKÄISY

Mervi Lehmusaho
Siilinjärven kunta

Kati Kantanen
Siilinjärven kunta

LAATU & VAIKUTTAVUUS

Reetta Kettunen
Varkauden kaupunki

YHTEENTOIMIVUUS & MONIALAISUUS

Hanna-Mari Tanninen
Kuopion kaupunki

Hankehallinto

Jussi Lampi
Hankejohtaja

Minna Rytönen
Hankepäällikkö

Tarja Miettinen
Hankehallinnoija

Anne Aholainen
Projektipäällikkö

Satu Kapanen
Talousassistentti

Jenna Hovinen
Hankejohtajan assistentti

Ville Jahn
Viestintäasiantuntija

TAVOITTEET

Lisätä asiakaslähtöisen ohjauksen ja neuvonnan sekä tuen ja hoidon saatavuutta

Mahdollistaa hoitoon pääsy oikea-aikaisesti eri ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevienasiakkaiden tarpeisiin vastaten

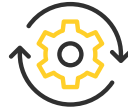

Vahvistaa osallisuutta ja turvata hoidon jatkuvuus

KEINOT

Selvitykset ja tilannekuvat

Uusien käytäntöjen yhteiskehittäminen ja mallintaminen asiakasosallisuus huomioiden

Pilotointien käynnistäminen

LUKUINA

3.3 milj.

BUDJETTI

10

PROJEKTIA

24

TYÖNTEKIJÄÄ

7

OSATOTEUTTAJAA

Sisä-Savon tk, Kysteri, Ylä-Savon sote, Varkaus, Kuopio, Siilinjärvi, PSSHP

TYÖPAKETTIIEN TEKIJÄT

SAATAVUUS

s.8

- » Palveluohjauksen malli, Ylä-Savon sote, **Iiris Repo & Juho Rytönen**
- » Vastaanottopalvelut-toimintamalli, Ylä-Savon sote, **Iiris Repo**
- » Selvitys vastaanottotoimintojen prosessien sujuvoittamiseksi, Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä, **Olli Lappalainen**
- » Asiakaslähtöiset mielenterveys- ja päihdepalvelut, Ylä-Savon sote, **Paula Jormanainen & Teijamari Laasonen-Balk**
- » Suun terveydenhuollon vastaanottopalvelut, Ylä-Savon sote, **Tiina Lampi**
- » Sähköiset sotepalvelut, Etä- ja mobiilipalvelut, Kysteri, **Päivi Soininen & Timo Isoaho**
- » Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelun kokonaisuus, Ylä-Savon sote, **Hannele Vesterlin & Fatima Moursad**
- » Perhekeskuksen matalan kynnyksen lapsi- ja perhepalvelujen yhdenvertainen saatavuus, Ylä-Savon sote, **Hannele Vesterlin & Fatima Moursad**
- » Kotihoito ja kotisairaala, Kysteri, **Tuula Hartikainen & Tarja Björn**

ENNALTAEHKÄISY

s.10

- » Omahoidon ja elintapaohjauksen palvelumallit, Siilinjärvi, **Katja Myllynen & Niina Räsänen**
- » Vaikuttavuustietosisältöjen kartoitus, kuvaus ja tiedolla johtaminen, Siilinjärvi, **Katja Myllynen & Niina Räsänen**
- » Monialaisen yhdessä toimisen kulttuurin vahvistaminen ja mielenterveyden edistäminen, **Pauliina Rissanen**
- » NMOK: Nuorten psykososiaalisen tuen toimintamallit, PSSHP NMOK **Saara Udd & Suvi Vasiljev**
- » Ennaltaehkäisy ja varhaisen tuen toimintamallit perhekeskuksessa ja niiden johtaminen, Siilinjärvi, **Ulla Särkkä**
- » Omahoidon ja ennaltaehkäisevän tuen tehostaminen (sähköinen sote- ja perhekeskus), Siilinjärvi, **Ulla Särkkä, Pauliina Rissanen, Katja Myllynen & Niina Räsänen**

LAATU & VAIKUTTAVUUS

s.12

- » Monialaisen tiimityön malli, Varkaus, **Sanna Tchaplinski**
- » Rakenteellisen sosiaalityön toimintamallit, sosiaalinen raportointi ja kirjaaminen, Varkaus, **Heidi Hartikainen**
- » Aikuissosiaalityön vaikuttavuus (Tassu-pilotti), Varkaus, **Heidi Hartikainen**
- » Alueellisten hoito- ja palvelupolkujen jalkauttaminen, Varkaus, **Mervi Puustinen**
- » Perhekeskustoiminnan maakunnalliset indikaattorit, Varkaus, **Sanna Tchaplinski**
- » Sote-keskuksen tutkimuksellisuuden vahvistaminen ja palvelujen vaikuttavuus, Varkaus, **Sanna Tchaplinski**
- » Järjestöjen palvelujen ja toiminnan kuvaaminen asiakassegmenttien mukaisesti osana palvelukokonaisuuksia yhteistyössä järjestöjen kanssa, Pohjois-Savon liitto, **Anne Aholainen**
- » Järjestöjen monimuotoisen toiminnan suuntaaminen erilaisille asiakkaille arvioiden asiakkaan voimavaroja ja ongelmia, Pohjois-Savon liitto, **Anne Aholainen**

YHTEENTOIMIVUUS & MONIALAISUUS

s.14

- » Monialainen ja yhteentoimiva sotekeskus, Kuopio, **Virpi Kilpeläinen, Maisa Ylitalo & Tuulia Laitinen**
- » Esimiesten, johdon verkosto-, muutos- ja tietojohtamisen osaaminen ja käytännöt, Kuopio, **Hanna-Mari Tanninen & Kirsi Ilo**
- » Kotisairaaloiminnan kehittäminen, Kuopio, **Heidi Halonen & Pia Hietala**
- » Ikääntyneiden palveluohjauksen, konsultaatiokäytäntöjen ja ohjauksen- ja neuvontapalveluiden kehittäminen sotekeskustoiminnan tueksi, Kuopio, **Heidi Halonen**
- » Yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskuksen määrittäminen, Kuopio, **Pauliina Kämäräinen**
- » Monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöön oton tuki, sekä perheiden neuvonnan ja ohjauksen malli, Kuopio, **Reetta Rossi & Merja Jumpponen**
- » Suunnitelma ikäkeskustoimintamallin toteuttamiseksi, Kuopio, **Heidi Halonen**

TYÖPAKETIT TIIVISTETTYNÄ

Löydät täydelliset loppuraportit
verkkosivuiltamme osoitteesta
www.posote20.fi

TAVOITTEET

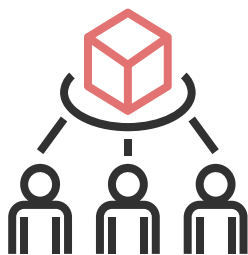
Sosiaali- ja terveyspalveluiden saattavuus asiakkaiden ja potilaiden tarpeita vastaavaksi paranee

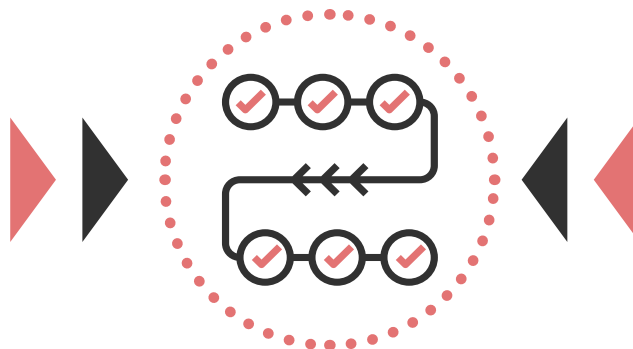
Sähköisten sosiaali- ja terveyspalveluiden saattavuus paranee

MIKSI TYÖTÄ TEHDÄÄN?

Perustasonpalveluiden alati kasvavaan kysyntään kyettävä vastaamaan oikea-aikaisesti ja tasavertaisesti

Asukkaillemme on taattava tasavertaiset palvelut välimatkoista ja etäisyyksistä riippumatta

Kaikille helposti saatavilla olevat palvelut, oikeaan aikaan ja tasavertaisesti

Sosiaali- ja terveydenhuollon perustason palveluiden kysyntä kasvaa, käytettävissä oleva tieto on hajanaista ja palvelut eivät ole alueellisesti tasavertaisia- ja laatuisia. Hyvinvoinnin lisääminen, terveyserojen kaventaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen vaativat uusia toimintatapoja ja tiiviimpää yhteistyötä eri ammattilaisten välillä, monialaisuutta sekä erilaisia digitaalisia palveluratkaisuja tehokkaasti hyödynnettynä.

MITÄ SAATIIN AIKAAN?

SOTEKESKUS

- » Etä- ja mobiilipalveluiden ja sähköisten sotepalveluiden osahankkeen kartoitus
- » Etävastaanoton toimintamallit
- » Monialainen tiimityömalli asiakkaan ensikontaktivastaanottoon
- » Kuvaus päihdepalveluiden toteuttamisesta tulevilla hyvinvointialueella
- » Suun terveyden riskien arvioinnin menetelmä, sekä monialainen Huoli-tiimi (Iisalmi)
- » Tunnistettiin toimimattomat kohdat vastaanottoprosessissa Sisä-Savon selvityksessä

PERHEKESKUS

- » Perhetyön porrasteisuus ja lapsiperheiden kotipalvelun kriteerit
- » Kasvatus- ja perheneuvonnan nykytilan ja prosessin kuvaus
- » Lähisuhdeväkivallan ehkäisemisen ja varhaisen puuttumisen toimintamallit, palvelut ja henkilöstön osaaminen
- » Asiakasymmärryksen saaminen vanhempien tarpeista

IKÄKESKUS

- » Kotisairaalan toiminnan mallintaminen harvaan asutulla alueella sekä kolme pilottia
- » Kotisairaalamallin toteuttamisen mahdollistavien tukitoimintojen (esim. tehtäväkuvaus, koulutus)

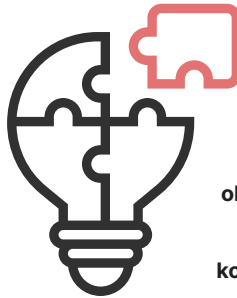
MITÄ SEURAAVAKSI?

Sähköisen asiointin potentiaali tunnistettiin ja sen käyttöönoton edistämistä on edelleen jatkettava

Palveluohjauksen sisällön selkeyttäminen sotekeskuksessa

Laadittava yhtenäiset ohjeet lähisuhdeväkivallan puheeksiotosta sekä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden ja käyttäneiden palveluun ohjaamisesta

Eri palvelujen välisten yhdyspintojen selkeyttäminen ja avaaminen

OPPEJA TULEVILLE KEHITTÄJILLE

- » **Varaa hanketyölle aikaa.** Sivutoimisena ja muun työn ohella tehtynä hyvälle suunnittelulle ja perusteelliselle tekemiselle ei löydy sille tarvitsemaa aikaa. Luovuus käynnistyy silloin, kun aikaa on käsillä riittävästi.
- » **Uskalla ajatella isosti.** Hanketyö on mahdollisuus ajatella toisin, heitellä visioita ja luoda jotain mistä itsellä on näkemyksiä, ajatuksia ja haaveita.
- » **Iloitse onnistumisista, anna palautetta ja kiitosta** työn aikana aina, kun siltä tuntuu. Hanketyö antaa enemmän kuin ottaa ja usein palaute saapuu vasta viiveellä.
- » **Halu tehdä asioita paremmaksi** on oiva lähtökohta hanketyöhön mukaan lähtemiselle.
- » **Kun kehität, kuuntele.** Keskustele työntekijöiden kanssa: mikä on tarpeellista kehittää? Mikä on nykytilanne? Mikä toimii ja mikä ei?

Uskalla ajatella isosti.

Hanketyö on mahdollisuus ajatella toisin, heitellä visioita ja luoda jotain mistä itsellä on näkemyksiä, ajatuksia ja haaveita.

Koko raportti saatavilla:
bit.ly/tulsote1-saatavuus

ENNALTAEHKÄISY

TAVOITTEET

Väestön hyvinvointivajeet tunnistetaan aiempaa varhemmin

Ennaltaehkäisevä tuki on väestön saatavilla paremmin

MIKSI TYÖTÄ TEHDÄÄN?

Sote-palvelujen toteuttaminen painottunut raskaisiin ja kalliisiin palveluihin

Tarve ennaltaehkäisyyn liittyvän osaamisen, johtamisen ja tietojärjestelmien kehittämiseen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä paremmintia pohjoissavolaisille

Projektityöskentelyssä keskityttiin hyvinvointivajeiden korjaamiseen vahvistamalla ennaltaehkäisevää toimintaa. Tavoitteena olivat asukkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti rakentuvat ja saavutettavissa olevat ennaltaehkäisevät palvelut yhden yhteydenoton periaatteella. Pitkän aikavälin tavoitteena on parantaa Pohjois-Savon asukkaiden hyvinvointia.

MITÄ SAATIIN AIKAAN?

Sotokeskus

- » Kuvaus sähköisen alustan ennaltaehkäisyn tietosisällöistä ja hyvinvoinnin ja toimintakyvyn mittareista
- » Ennaltaehkäisevien sähköisten palveluiden huomiointi OmaSavossa
- » Toimintamalli alkoholin riskikäytön tunnistamisesta
- » Toimintamalli sosiaaliohjaajan ja terveydenhoitajan yhteistyöstä
- » Näyttöön perustuvien ennaltaehkäisevien menetelmien käytön lisääminen

Perhekeskus

- » Puheeksiottamisen ja kohtaamisen vahvistaminen ja toimintamallien yhtenäistäminen
- » Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen vahvistaminen ja toimintamallien yhtenäistäminen
- » Perheiden elintapaohjauksen vahvistaminen ja yhtenäistäminen
- » Ryhmämuotoisten menetelmien käytön vahvistaminen
- » Nuorten psykososiaaliset menetelmät (IPC) otettu käyttöön koko hyvinvointialueen laajuisesti, NMOK-toiminta

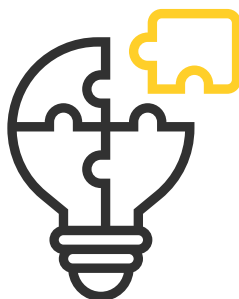
MITÄ SEURAAVAKSI?

Asukastietomittaristojen yhtenäistäminen sekä näistä saadun tiedon parempi hyödyntäminen

Viestintään panostaminen

Tiedon ja tuen tarjoaminen johdolle kouluttamisessa, koordinoinnissa ja seurannassa sekä menetelmien jalkauttamisessa

Menetelmien systemaattisen käyttöönoton juurruttaminen

OPPEJA TULEVILLE KEHITTÄJILLE

- » Tunnista avainihmisiä hanketyöskentelyssä, jotka voivat auttaa viemään uutta eteenpäin.
- » Katso asioita sote-laatikon ulkopuolelle asukkaan näkökulmasta. Jalkaudu asukkaiden piiriin. Osallista ja kuuntele koko kehittämisen ajan.
- » Ajattele monialaisesti. Emme voi toimia vain omissa poteroissa vaan onnistuaksemme meidän on tunnettava myös toisen työn merkitys.
- » Pidä yllä muutoksen saavuttamaa liikevoimaa olemalla yhteydessä uusien menetelmiä ja toimintamallia kokeileviin. Auta ja tue heitä parhaasi mukaan.
- » Mittaa, mitä pystyt, jotta voit todentaa oman työsi vaikuttavuutta.
- » Varmista kehitystyön jatkuvuus, kun hanke päättyy ja uusi alkaa.

Ajattele monialaisesti.

Emme voi toimia vain omissa poteroissa vaan onnistuaksemme meidän on tunnettava myös toisen työn merkitys.

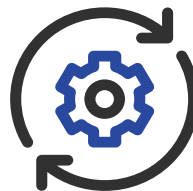
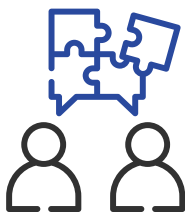
Koko raportti saatavilla:
bit.ly/tulsote1-ennaltaehkaisy

LAATU & VAIKUTTAVUUS

MIKSI TYÖTÄ TEHDÄÄN?

Pohjois-Savossa erityistä tarvetta kehittää yhteistyötä ja luoda palvelujen yhteensovittamista vahvistavia käytäntöjä

Rajalliset resurssit vaativat viisasta ja tehokasta hyödyntämistä

Vaikuttavuutta tehokkaammalla ammattilaisten välisellä yhteistyöllä ja ajattelumallien muuttamisella kohti monialaisuutta

Ammattilaisten työtapojen taustalla olevien ajattelumallien muuttaminen kohti monialaisuutta on ollut keskeistä. Tärkeää on ollut myös huomioida sosiaalihuollon tiedontuotanto laadukkaiden ja vaikuttavien sosiaalipalvelujen kehittämiseksi ja asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

MITÄ SAATIIN AIKAAN?

Sotokeskus

- » Monialaisen tiimityön malli
- » Kehittämiskosten syntyminen
- » Hoitoketjujen jalkautuminen terveydenhuoltoon
- » Sosiaalihuollon henkilöstön kirjaamisosaaminen lisääntynyt
- » AVAIN-mittarin käyttöönoton edellytys parantunut
- » Rakenteellisen sosiaalityön ja raportoinnin merkitys tunnistettu

Perhekeskus

- » Indikaattoreiden määrittely osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajuista perhekeskustoimintasuunnitelmaa
- » Ymmärrys indikaattorien ja perhekeskustehtävien yhteydestä lisääntynyt

Järjestö- & osallisuus

- » Osallisuuden edistämisen työkalupakki, osallisuusohjelma sekä järjestöyhteistyön ohje
- » Järjestöyhteistyön integraation kuvaus sekä ohjeistus
- » Osallisuustyön tuotokset on jaettu hyvinvointialueen strategiatyöhön

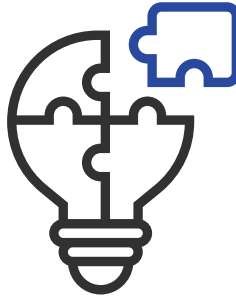
MITÄ SEURAAVAKSI?

Asiakasosallisuutta vahvistavien menetelmien systemaattinen käyttö hyvinvointialueella

Oppilaitos- ja tutkimusyhteistyön tiivistäminen

Kirjaamisosaamisen yhtenäistäminen ja vahvistaminen sekä asiantuntijoiden kartoitus ja resursointi

Rakenteellisen sosiaalityön vahvistaminen

OPPEJA TULEVILLE KEHITTÄJILLE

- » Tee selkeä vastuunjako ja ota tarvittaessa itse vastuu. Kun vastuut ovat selkeät, on työn tekeminen tehokkaampaa ja mielekkäämpää.
- » Yhteiskehittämisen tärkeys: Älä mene valmiiden mallien kanssa, vaan mene kuuntelemaan, mihin kehitystä tarvitaan. Avain hyvään muutokseen on osallisuuden tunne.
- » Osallisuusnäkökulmaa hankesuunnitteluun: Muotoile toimintasuunnitelma kehityksen kohteena olevaa työtä tekevien tarpeiden mukaan? Kysy "Mikä teidän työtä helpottaisi aidosti ja oikeasti?"
- » Vältä hankeallergia, tee alusta asti töitä yhdessä käytännön työtä tekevien kanssa. Näin kytket kehittämistyön käytäntöön. Ota huomioon myös henkilöstön kuormittuneisuus ennen hanketyön aloitusta.
- » Tiivistä yhteistyötä kaikkien osapuolten välillä.

Tee selkeä vastuunjako ja ota tarvittaessa itse vastuu.

Kun vastuut ovat selkeät, on työn tekeminen tehokkaampaa ja mielekkäämpää.

Koko raportti saatavilla:
bit.ly/tulsote1-vaikuttavuus

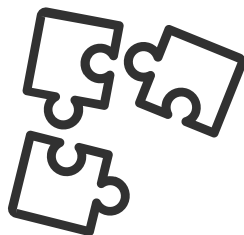
Monialaiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat asiakkaiden ja potilaiden hyödynnettävissä yhdellä yhteydenotolla

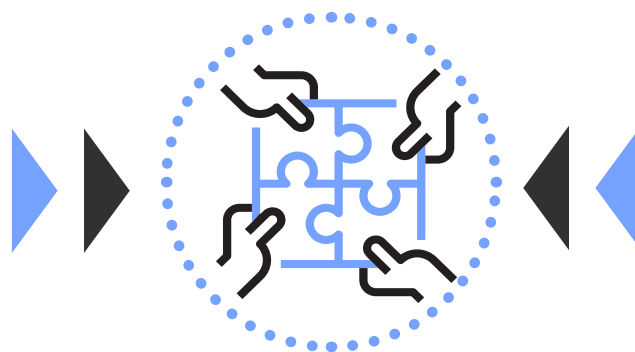
Asiakkaiden ja potilaiden tarpeita vastaava monialainen tuki toimii saumattomana kokonaisuutena

MIKSI TYÖTÄ TEHDÄÄN?

Palvelut ovat pirstaleisia eivätkä ammattilaiset tunne toistensa työtä

Asiakkaat kokevat "pompottelua" eivätkä saa tarvitsemaansa palvelua oikea-aikaisesti

Yhteen toimiva & toisen työn tunteva ammattilaisten verkosto

Monitoimijainen yhteistyö on asiakkaiden ja ammattilaisten välisen toiminnan perusta ja sitä varten tarvitaan yhdessä sovitut toimintamallit. Saadaksesen tarvittavan avun ja tuen varhaisessa vaiheessa yhdellä yhteydenotolla, tulee palvelujen olla yhteentoimivia ja monialaisia.

MITÄ SAATIIN AIKAAN?

PERHEKESKUS

- » Monitoimijaisen yhteistyömallin kuvaus
- » Perhekeskuksen neuvonta ja ohjaus -malli
- » Monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöönotto perhekeskusverkostossa
- » Yhteistyö- ja konsultaatiokäytänteet perhekeskuksen keskeisiin yhdyspintapalveluihin sekä perhekeskuksen ohjaus- ja neuvontamallin kuvaus

SOTEKESKUS

- » Monitoimijuuden vahvistamisen luku Johtamisen käsikirjaan
- » Monialaisen toimintakulttuurin vahvistaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa
- » Sote-ammattilaisten välisen työn tuntemisen paraneminen ja konsultoinnin kynnyksen madaltuminen
- » Kehittämisverkostojen syntyminen

IKÄKESKUS

- » Palvelumuotoiluosaamisen lisääntyminen
- » Muistihäiriöpotilaiden palvelupolun kehittäminen ja käyttöönotto
- » Kotihoidon kuntouttavan arviointijakson kehittäminen ja käyttöönotto
- » Uudet palvelukanavat ikäihmisten neuvontaan
- » Sote-tike-toimintamallin kehittämissuunnitelma hyvinvointialueelle

MITÄ SEURAAVAKSI?

Kehitettyjen toimintamallien arviointi ja seuranta

Toimintamallien laajentaminen koko hyvinvointialueelle

Asiakkaille ja työntekijöille viestiminen

Asiakaspolkujen sujuvoittaminen

OPPEJA TULEVILLE KEHITTÄJILLE

- » **Rakenna asiakaslähtöisyydestä yhteistä maaperää.** Kun muistamme, että olemme täällä kaikki auttamassa asiakkaitamme, saamme kurottua mahdollista eripuraa yhteen ja rakennettua yhteistä näkymää.
- » **Kokeminen tärkeää.** Pelkkä selittäminen ja esittäminen ei riitä. Kun ammattilainen tai asiakas kokee hyödyn uudesta toimintamallista- tai tavasta, on sen juurruttaminen käyttöön helpompaa.
- » **Löydä yhteinen kieli monitoimijaisessa ympäristössä.** Esimerkiksi saman ammattikunnan ihmiset puhuvat keskenään tietynlaista kieltä, hyödynnä sitä!
- » **Uskalla kysyä ja uskalla myös kuulla.** Kun palautetta tulee niin ota se vastaan, käsittele ja vie tarvittaessa eteenpäin, Palaute ei ole henkilökohtainen loukkaus tai hyökkäys vaan apu kehittäjälle.
- » **Osallista aikaisin ja laajasti.** Ota mukaan kehitettävän työn asiantuntijat sekä heidän asiakkaansa.

Osallista aikaisin ja laajasti.

Ota mukaan kehitettävän työn asiantuntijat sekä heidän asiakkaansa.

Koko raportti saatavilla:
bit.ly/tulsote1-yhteentoimivuus

posote20.fi

Paremmiin voivan Pohjois-Savon puolesta posottaen.

POSOTE20 Tulevaisuuden sote-keskus -hanke on osa kansallista tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaa, jota ohjaa ja rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö. Ensimmäisessä vaiheessa 2020-2022 valtionavustus oli 3,3 milj. euroa ja toisessa vaiheessa 2022-2023 yhteensä 6,7 milj. eur.